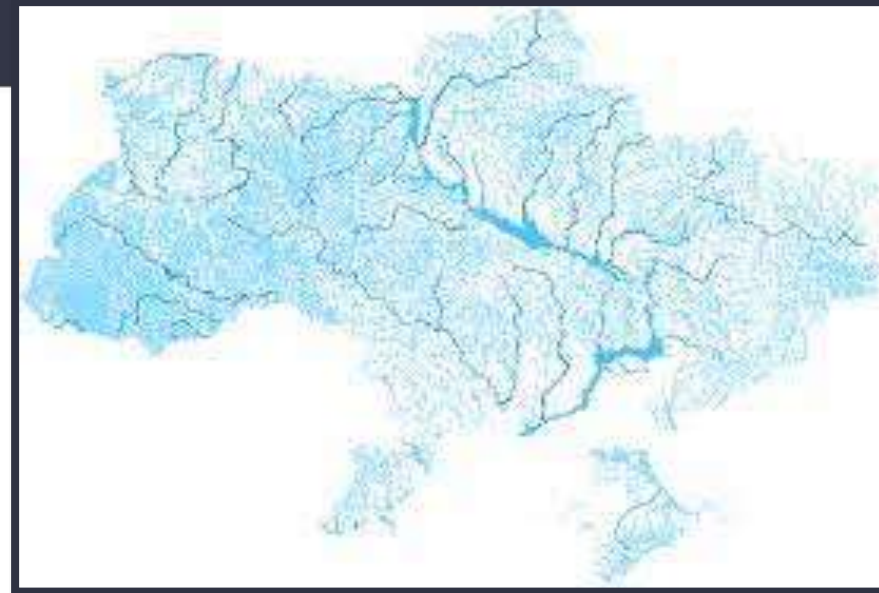

Сьогодні

Урок №29

**Поверхневі та підземні води.Будова річки.
Озера України. Узагальнення з теми
“Пізнаємо природу Землі”.Тестування.**

Мета:

- уточнити та розширити знання учнів про річки, їх будову;
- формувати знання про особливості вод суходолу, основні річкові системи, озера;
- вдосконалювати практичні уміння та навички складати комплексну характеристику річки за картами атласа та текстом підручника;
- розвивати уміння працювати з додатковою літературою, відбирати головне, розвивати пізнавальний інтерес, мовлення учнів;
- виховувати бережливе ставлення до багатств рідного краю.

**Люблю я свій розум,
Увагу та пам'ять.
Працює мій мозок.
І вчусь я старанно.
Сприймаю все нове
І мислю логічно.
Учителя слово
Здійсню я практично.**

Текучі
(річки,
струмки)

Стоячі
(озера, ставки)

Природні

Водойми

Солоні

Прісні

Штучні

За розміщенням води суходолу поділяються на дві групи:

Поверхневі

Підземні

Річки

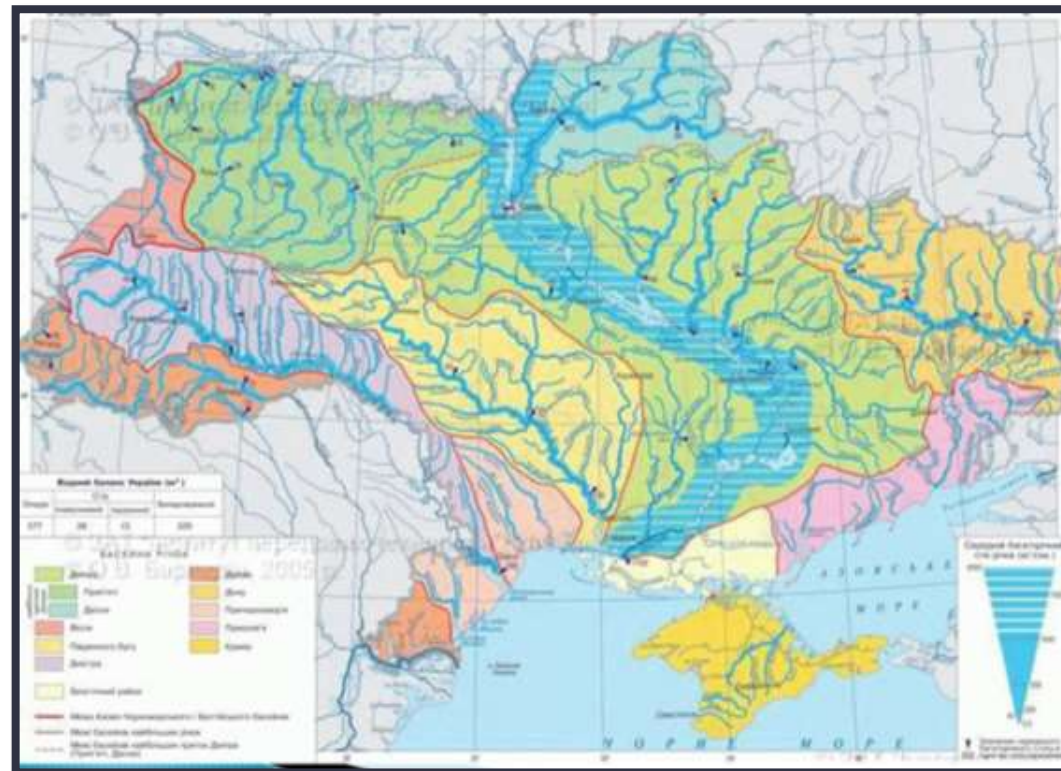
Болота

Озера

**Штучні
ВОДОЙМИ**

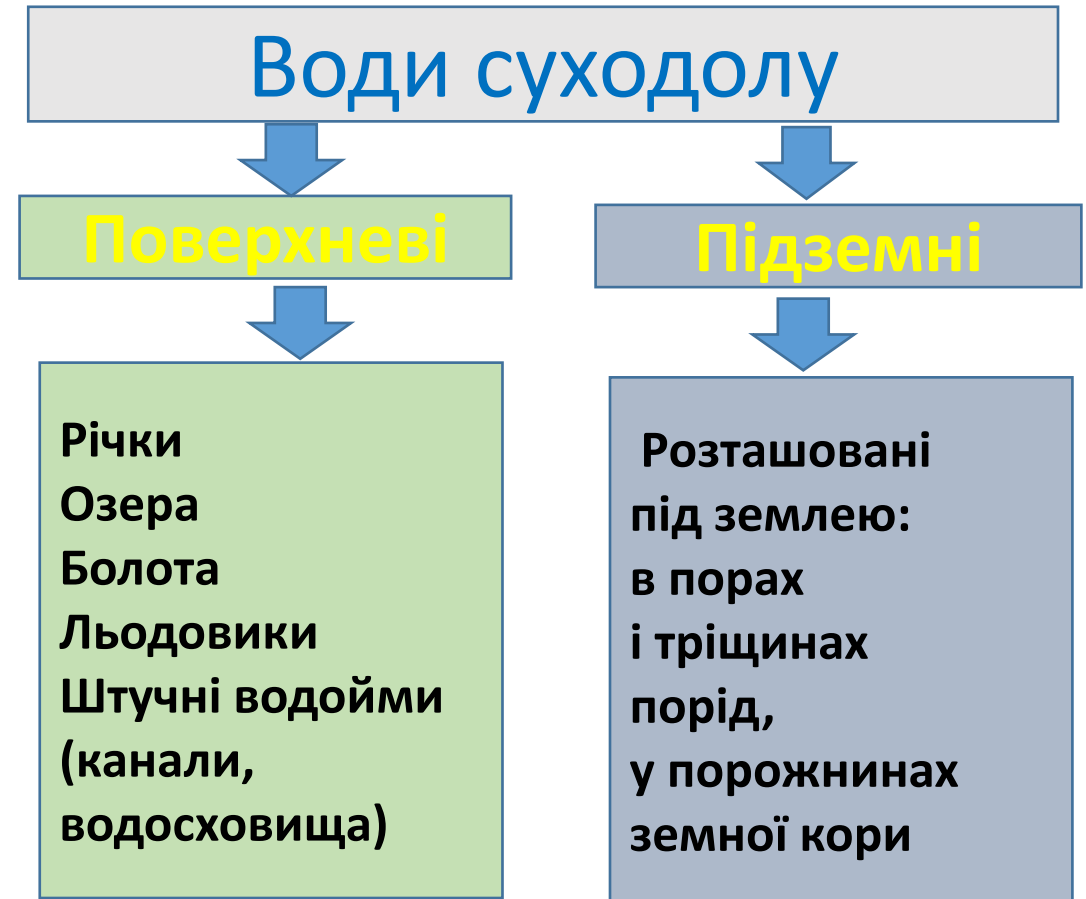

Розташовані під землею: в порах і тріщинах порід, у порожнинах земної кори.

- Води суходолу становлять лише малу частку світових запасів води, але вони відіграють величезну роль у житті людства. Вода у Світовому океані солоні й непридатна для пиття. Тому майже все водопостачання здійснюють завдяки водам суходолу.
- Води суходолу – частина водної оболонки Землі.
- За **розміщенням води суходолу** поділяють на дві великі групи: **поверхневі і підземні**.

Висновок

Кожна річка утворена невеликим струмком, який впадає в інший струмок. Кілька струмків утворюють річку. Річки несуть свої води в моря і океани.

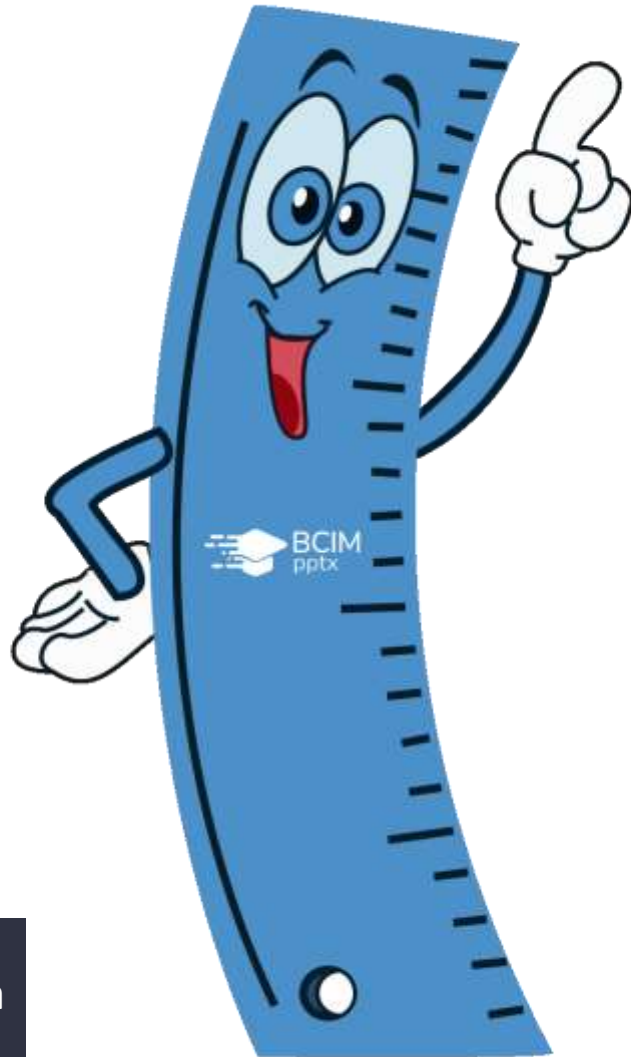
Будова річки

- Річка – це потік води, який тече по виробленому ним самим заглибленню.
- Кожна річка має витік, русло та гирло.
- *Витік* – місце, де річка бере початок. Здебільшого річки беруть початок з озер, боліт, гірських льодовиків і джерел.
- Місце, де річка впадає в іншу річку, море або озеро,
- називають *гирлом*. Річка, що впадає в іншу річку, має назву *притока*. Притоки бувають праві й ліві.

Розглянь будову річки й визнач, звідки річка бере початок і куди вона впадає.

Річка: 1 — витік; 2 — гирло; 3 — русло; 4 — ліва притока;
5 — права притока.

Кліматичні умови території України визначають надходження води в річкові системи, тобто їх живлення. В Україні річки мають змішаний тип живлення. Основна частка в ньому припадає на атмосферні опади (сніг і дощ): ними річки поповнюються переважно навесні і влітку. Загалом у річках рівнинної частини країни переважає снігове живлення, а в гірських – дощове. Живлення підземними водами становить не більш як 20% і переважає взимку. У степовій зоні влітку окремі малі річки пересихають.

Річки поділяються на:

гірські

рівнинні

Чим відрізняється рівнинна річка від гірської?

Гірські річки

- зазвичай течуть у глибоких і вузьких долинах з крутими скелястими схилами і кам'янистим руслом.
- У гірських річок великі швидкості течії, але незначна глибина.

Рівнинні річки

- течуть по рівнинній місцевості,
- мають широкі долини з пологими берегами, невелику швидкість течії. До рівнинних річок належать Дніпро, Сіверський, Донець, Амазонка, Ніл.
- Річки бувають не тільки глибокими, але і дуже довгими і повноводними.
- Найбільш повноводною річкою є Амазонка.

Річки на рівнині звивисті. Швидкість течії не перевищує 2-5 км/год.

В якій місцевості тече гірська річка?

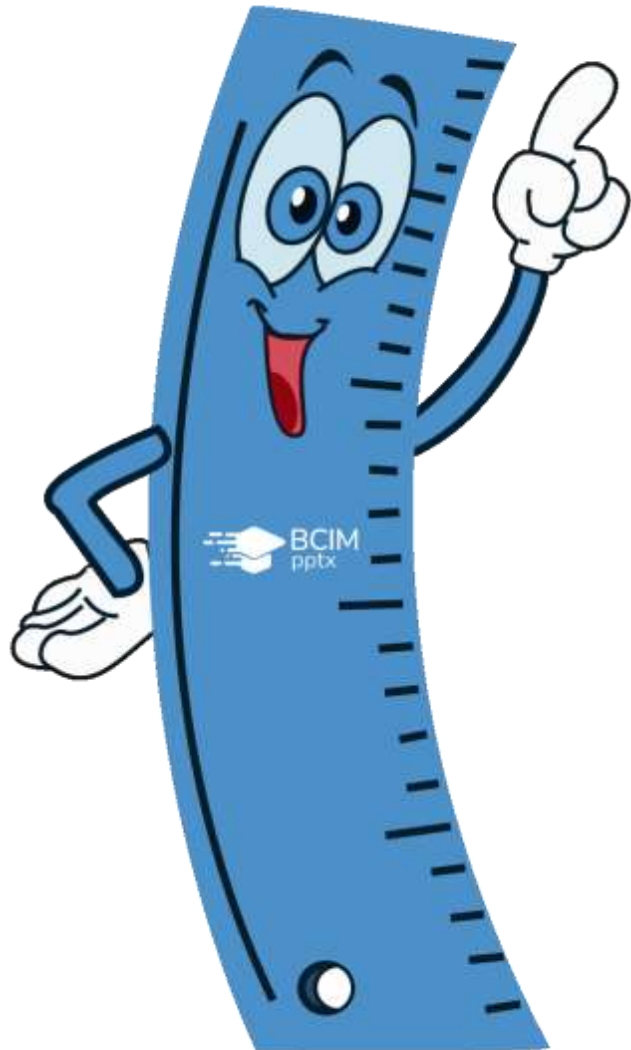

Серед поля лежить
дзеркало
– Скло голубе, а рама
зелена.

Озеро

**Озера поповнюються
водою річок, підземних
джерел, дощовою і
талою водою.**

Світязь – найглибше озеро України

Знаходиться на
Волині.
Площа 27,5 км²,
найбільша глибина
58,4 м,

Ялпуг – найбільше озеро в Україні

Знаходиться в
Одеській
області. Площа
озера становить
 149 км^2 ,

Найбільше гірське озеро — Синевир

**Знаходиться в
Українських Карпатах
Його називають Синевиром,
або Морським оком.
Розкинулося озеро Синевир
серед гір, в оточенні
столітніх ялин, на висоті
989 м. над рівнем моря.**

Водойми, особливо мілкі,
поступово замулюються,
заростають рослинами, а з
часом перетворюються на
болота.

Болото — грузьке,
багнисте місце зі
СТОЯЧОЮ ВОДОЮ.

- Узагальнення знань з теми “Пізнаємо будову Землі”.
Тестування.
- <https://vseosvita.ua/test/start/kmc474>
- **Домашнє завдання**
Сторінки 116-119 читати і переказувати.
- Зворотній зв'язок Human або ел. пошта
valentinakarusta55@gmail.com
-
-